



Det svensk-norska samarbetet fortsätter

Utdrag ur genomföranderapport för 2014–2015
Interreg Sverige-Norge 2014–2020



Omslagsbilder

Gränsstenar vid Reva. Foto: Naturcentrum AB.

Bilder från projekt.

Utgiven av

Länsstyrelsen Jämtlands län

Maj 2016

Beställningsadress

Länsstyrelsen Jämtlands län

831 86 Östersund

Telefon 010-225 30 00

Ansvarig

Annica Westerlund

Foto

Alla bilder är tagna av aktuellt projekt om inget annat anges.

Tryck

Länsstyrelsens tryckeri, Östersund 2016

Löpnummer

2016:27

Diarienummer

304-3619-2016

Publikationen kan laddas ner från Länsstyrelsens hemsida
www.lansstyrelsen.se/jamtland

Innehållsförteckning

Programmet i full gång	4
Vad är Interreg?.....	5
Programgeografi och delområden	5
Gränsregionalt mervärde.....	6
Fem insatsområden och deras specifika mål	6
Innovativa miljöer	6
Små- och medelstora företag	6
Natur och kulturarv	6
Hållbara transporter	7
Sysselsättning	7
Några projekt som fått beslut om stöd under 2015	8
Insatsområde 1: Innovativa miljöer	8
Projekt ecolnside	8
Bioraff – Mer av trä	9
Insatsområde 2: Små och medelstora företag.....	9
Scandinavian Mountains	9
Trä och traditionshantverk – gränslös byggnadsvård	10
Insatsområde 3: Natur och kulturarv	10
Fjällkunskap – en del av vårt natur och kulturarv	11
Insatsområde 4: Hållbara transporter	12
Green Drive Region	12
Insatsområde 5: Sysselsättning	13
Grön utbildning i entreprenörskap och innovation – GREI	13
Gränslöst VADH – bygger broar och river hinder	14
Så jobbar vi.....	15
Kommittéer prioriterar projekt	15
Att nå ut med information	16
Vi finns på sociala medier	16
Projektlista 2014–2015	18

Programmet i full gång

Interreg Sverige-Norge godkändes den 16 december 2014 av Europeiska kommissionen. Under 2014 pågick ett intensivt arbete med programskrivningen parallellt med förberedelser inför den första ansökningsomgången och programmet kunde därför öppna för projektansökningar redan i början av 2015.

I den första utlysningen prioriterades 20 projekt vilket innebar att 25 procent av programbudgeten beslutades.



Nästa utlysningsperiod pågick från slutet av augusti till mitten av september och genererade tio projekt. Dessutom fick åtta förstudier stöd under året. Förstudier beslutas på delegation från övervakningskommittén av förvaltande myndighet och förvaltande organisationer på norsk sida. Som högst kan dessa få 10 000 euro från svensk sida och 5 400 euro i IR-midler från norsk sida under en sexmånadersperiod.

Det betyder att sammanlagt 38 projekt fått dela på cirka 33 procent av den totala budgeten. Av de fem insatsområdena *Innovativa miljöer*, *Små och medelstora företag*, *Natur och kulturarv*, *Hållbara transporter* och *Sysselsättning* har under 2015 de två först nämnda varit mest eftersökta.

Budget i euro tillgängliga för projekten	Unionens stöd	Svensk medfinansiering	Norska Interreg midler	Norsk medfinansiering
Innovativa miljöer	13 259 990	13 259 990	7 408 931	7 408 931
Små och medelstora företag	15 469 988	15 469 988	8 708 744	8 708 744
Natur- och kulturarv	4 419 996	4 419 996	2 339 663	2 339 663
Hållbara transporter	4 419 996	4 419 996	2 339 663	2 339 663
Sysselsättning	6 797 997	6 797 997	3 639 475	3 639 475
	44 367 967	44 367 967	24 176 512	24 176 512

Interreg Sverige-Norge 2014–2020 kommer att kunna stödja projekt som tillsammans kan omsätta 137 miljoner euro.

Vad är Interreg?

Syftet med Interreg är uppmuntra regioner att arbeta tillsammans och lära av varandra genom gemensamma program, projekt och nätverk. Det är EU:s viktigaste verktyg för att finansiera gränsöverskridande utvecklingsarbete. Interreg finansieras av Europeiska regionala utvecklingsfonden.

Fokus för just det här programmet; Interreg Sverige-Norge 2014–2020 är att med ett näringslivsfokus stödja forskning och innovation, främja utvecklingen av miljövänliga energikällor, tillgängliggöra natur- och kulturarv, stötta insatser för hållbara transporter och verka för en gränsöverskridande arbetsmarknad.

Programgeografi och delområden

Programgeografin för Interreg Sverige-Norge utgörs av fem regioner på svensk sida och fem fylken på norsk sida. Programgeografin omfattar totalt 108 norska och 61 svenska kommuner med totalt 2,49 miljoner människor.

Programmet delas in i tre delområden:

1. Nordens Gröna Bälte (NGB) som består av Jämtlands och Västernorrlands län i Sverige samt Nord- och Sør-Trøndelag fylke i Norge.
2. Inre Skandinavien (INS) som består av Värmlands och Dalarnas län i Sverige. I Norge ingår Hedmark, Akershus samt delar av Østfolds fylke.
3. Gränslöst Samarbete (GS) som består av Västra Götalands län i Sverige samt Akershus och delar av Østfolds fylke i Norge.



Gränsregionalt mervärde

Det gränsregionala mervärdet är helt avgörande för programmet och har legat som en gemensam grund för alla motiveringar och val som gjorts i processen med att ta fram ett program för perioden 2014–2020. Om de tänkta aktiviteterna inte bedöms ha ett gränsregionalt mervärde ska dessa projekt istället genomföras inom ramen för ett annat program, strategi eller plan.

Fem insatsområden och deras specifika mål

Interreg Sverige-Norge har sin budget uppdelad i fem delar. Dessa fem insatsområden utgör programmets samlade syfte och målsättning.

Programmets övergripande syfte och mål är att genom ett gränsöverskridande samarbete skapa de bästa förutsättningarna för en ekonomiskt stark region med en attraktiv livsmiljö. Programmets ambition är att via gränsöverskridande samarbete hantera gemensamma identifierade utmaningar i gränsregionen och att utnyttja den vilande potentialen, bland annat genom att undanröja gränshinder, utnyttja och fokusera gränsregionens samlade resurser samt att bidra till att koppla samman regioner över gränsen.

Varje insatsområde är tänkt att bidra till huvudmålet genom att uppnå ett eller två specifika mål. Här nedan kommer först en uppräknig av de fem insatsområdena och väldigt kort vad de syftar till. Efter det kommer åtta projektbeskrivningar av de 38 projekt som fram till årsskiftet 2015 fått stöd från Interreg Sverige-Norge.

Innovativa miljöer

Innovativa miljöer ska stärka forskning, teknisk utveckling och innovation

- » Specifikt mål - Öka organisationernas och företagens FoU och innovationsförmåga.

Exempel på aktiviteter är att öka samverkan och bidra till kunskapsöverföring mellan FoU, företag, offentlig sektor och sociala ekonomin. Företags deltagande i forsknings- och innovationsprocesser.

Små- och medelstora företag

- » Specifikt mål 1 - Ökad konkurrenskraft hos företag
- » Specifikt mål 2 - Öka etableringsfrekvensen i programområdet

Exempel på aktiviteter är att stötta och stärka företagens möjligheter att växa regionalt och på internationella marknader. Öka företagets förmåga att ta emot, utveckla och omsätta ny teknik, ny kunskap till affärsmöjligheter.

Natur och kulturarv

Bevara, skydda, främja och utveckla natur- och kulturarvet

- » Specifikt mål - Ökad tillgänglighet till gränsregionens natur- och kulturarv med bibehållen bevarandestatus.

Exempel på aktiviteter: Utvecklar natur- och kulturarv för ett hållbart friluftsliv och bidra till utveckling för näringsliv. Gemensam förvaltning mellan länderna.

Hållbara transporter

Att främja hållbara transporter och få bort flaskhalsar i viktig nätinфраstruktur

- » Specifikt mål 1 – Ökat resande med gränsöverskridande kollektivtrafik
- » Specifikt mål 2 – Öka den gränsöverskridande rörligheten med koldioxidsnåla transportsystem

Exempel på aktiviteter: Kunskapsunderlag och samverkan kring gränsöverskridande transporter och infrastruktur för invånare, besökare och företag.

Sysselsättning

Att främja hållbar och kvalitativ sysselsättning och arbetskraftens rörlighet

- » Specifikt mål – Ökad gränsöverskridande rörlighet på arbetsmarknaden

Exempel på aktiviteter: Kartläggning, analyser och matchning av arbetsmarknadens behov. Matchning mellan kompetens och arbetsmarknadens behov. Gemensam syn på validering och certifiering.



Några projekt som fått beslut om stöd under 2015

Insatsområde 1: Innovativa miljöer

Innovativa miljöer omfattar 30 procent av totalbudget och är det insatsområde som har flest projektbeslut. I insatsområdet har 18 projekt beviljats som tillsammans intecknat nästan 51 procent av insatsområdets budget.

Två exempel på projekt är följande:



Foto: Marcus Lind

Projekt ecoInside

ecoINSIDE står för eco INner Scandinavia Innovation & DEvelopment. Målet med ecoINSIDE är att Inre Skandinavien ska vara ledande inom miljödriven utveckling innan år 2020. Projektet syftar till att öka samverkan och kunskapsöverföring mellan starka forskningsmiljöer, företag och offentliga aktörer inom områdena solenergi och energisystem, hantering av restresurser samt hållbart byggande. Projektägare är Arvika kommun och Kunnskapsbyen Lillestrøm.

Bioraff – Mer av trä



Yvonne Söderström, projektledare för "Bioraff – Mer av trä" tog en fin sommarbild i skogen på proteinet från skogråvara som är ingrediensen i fiskfoder, en av aktiviteterna i projektet.

Inom insatsområde innovativa miljöer ska "Bioraff – Mer av trä" bidra till att skapa hållbar tillväxt i Nordens Gröna Bälte och huvudmålet är att etablera nya samarbetskonstellationer av värdekedjor inom den skogsbaserade näringen. Delprojekten fokuserar på vidareutveckling av proteinframställning ur skogsindustriella restströmmar för fiskfoder, värdekedjan för fiskfoder, gröna kemikalier ur pyrolysolja samt utveckling av svart pellets ur sågverksrester. Svensk projektägare är SP Processum och norsk projektägare är Papir- og fiberinstituttet (PFI).

Insatsområde 2: Små och medelstora företag

Inom insatsområde Små- och medelstora företag har det beslutats 29 procent av budgeten för 13 projekt. Insatsområdet har störst del av den totala budgeten det vill säga 35 procent.

Scandinavian Mountains



Foto: Jan Nordvålen

De fire gränskommunerna Malung-Sälen, Älvdalen, Trysil och Engerdal har en politisk och affärsmässig överenskommelse om att utveckla en internationell turistregion, en "världsdestination", tvärs över landsgränsen.

Målbild 2018: Skandinavien Mountains aktörer arbetar tillsammans som en internationell och hållbar destination med attraktiv besöksnäring. Projektägare är Malung-Sälens kommun och Trysil kommune.

Trä och traditionshantverk – gränslös byggnadsvård

Inom området små och medelstora företag ska projektet Trä och traditionshantverk – gränslös byggnadsvård stärka små företag inom trä- och traditionshantverksbranschen genom att utveckla deras samarbete, kompetens och kännedom om regionens förutsättningar.

Projektet arbetar också med att stärka marknaden genom informationsinsatser mot beställare och med att väcka intresse hos och stödja ungdomar till att utbilda sig och etablera sig som entreprenörer inom hantverk. Partners är ett stort antal kommuner, föreningar, institut, arkitekter och museer. Projektägare är Stiftelsen Jamtli och Trøndelag Forskning og Utvikling (TFoU).



Tatt i forbindelse med et seminaret «Håndverksfagene og det framtidige kulturminnearbeidet» arrangert av Norsk Kulturminnefond, hvor flere av prosjektdeltagerne/samarbeidspartnerne deltok, og hvor prosjektdeltager og byantikvaren i Levanger kommune hadde innlegg.

Insatsområde 3: Natur och kulturarv

Inom insatsområde Natur och kulturarv är endast två procent insatsområdets budget beslutad. Ett projekt är en sexmånaders förstudie och det andra är ett större projekt som beskrivs nedan. Insatsområdet har cirka 10 procent av den totala budgeten. Kontakter med sekretariatet under 2015 visar att flera ansökningar är på gång för insatsområdet under 2016.

Fjällkunskap – en del av vårt natur och kulturarv

Inom insatsområde natur och kulturarv ska Fjällkunskap – en del av vårt natur och kulturarv sprida kunskap om framförallt Sylarna, som är ett svensk-norskt högfjällsområde med ökande tryck från besöksnäringen. Möjligheter och utmaningar med krav på en hållbar utveckling av turismen, vid sidan om en aktiv renskötsel i en känslig natur. Kunskapen om förhållandena kring våra känsliga fjäll är ofta bristfälliga och åtgärder för ett långsiktigt hållbart system bör till för att skapa förståelse och insikt i fjällfrågorna. Svensk och norsk projektägare är Naboer.



Projektet Fjällkunskap - en del av vårt natur och kulturarv ska sprida kunskap om villkoren i svensk-norska fjällen.

Insatsområde 4: Hållbara transporter

Hållbara transporter har beslutat upp 29 procent av sin budget för två projekt. Insatsområdet har 10 procent av den totala budgeten. Båda projekten handlar om fossiloberoende. Här presenteras det ena projektet.



Green Drive Region

Målet för projektet är att minska användningen av fossila bränslen i vägtrafiken, eftersom den står för en stor del av utsläppen av klimatgaser.

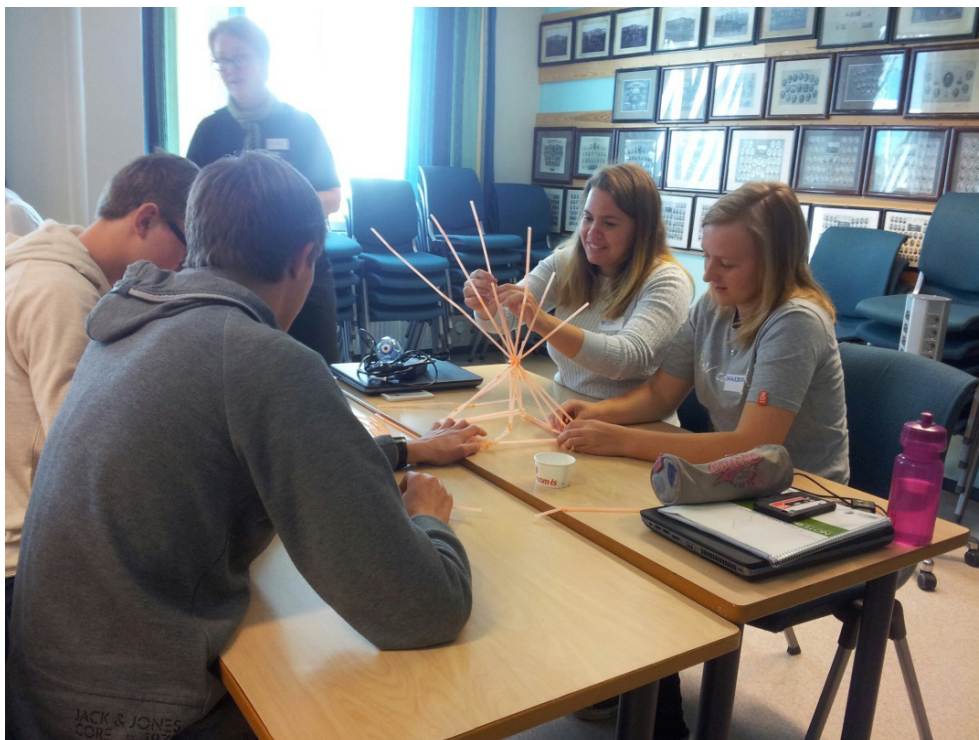
Interreg-projektet Green Drive Region omfattar Värmland, Dalarna, Gävleborg, Hedmark och Akershus.

Under tre år ska projektet arbeta för att nya och tydligare strategier tas fram i kommuner och företag som medverkar. Målet är att 10 procent av fordonsflottan i regionen ska vara fossiloberoende vid slutet av 2018. Det motsvarar ungefär 90 000 personbilar vilket innebär minskade koldioxidutsläpp på cirka 15 000 ton. Green Drive Region kommer att arbeta med alla alternativa drivmedel, det vill säga biodrivmedel, elfordon och vätgas.

Projektägare är Region Värmland och Kunnskapsbyen Lilleström.

Insatsområde 5: Sysselsättning

Insatsområdet har beslutat upp 27 procent av sin budget för tre projekt. Insatsområdet har 15 procent av den totala budgeten. Det största projektet "KOKO" omsluter 3,8 miljoner euro och syftar till att öka samverkan mellan utbildningssamordnare och näringsliv samt främja en ökad rörlighet när det gäller sysselsättning mellan Sverige och Norge. De två övriga är mindre i omslutning och beskrivs nedan som projektexempel.



Elever vid naturbruksskolene som jobbar med entreprenörskap på gründercamp i projektet GREI - Grön utbildning i entreprenörskap och innovation.

Grön utbildning i entreprenörskap och innovation – GREI

Insatsområde sysselsättning har ett projekt som heter *Grön utbildning i entreprenörskap och innovation – GREI* som ska genomföra gemensamma elevaktiviteter och gemensam lärarutbildning för att stärka parternas kunskap och kompetens inom innovation och entreprenörskap och det entreprenöriella lärandet.

Partnerna består av Torsta AB, Nordviks naturbruksgymnasium, Høgskolen i Nord-Trøndelag, Skjetlein Videregående skole och Mære landbruksskole. Svensk projektägare är Torsta AB och norsk projektägare är Høgskolen i Nord-Trøndelag.

Gränslöst VADH – bygger broar och river hinder

Byggsektorn är viktig för utvecklingen av attraktiva boenden, anläggningar och infrastruktur. Att klara kompetensförsörjningen är helt avgörande för förnyelse i samklang med klimatmål, innovationer och globala trender. Projekt VADH (Värmland, Akershus, Dalarna och Hedmark) ska göra insatser för att öppna branschen för intresserade unga.

Projektet ska utveckla modeller för rekrytering, utbildning, fortbildning och rörlighet som är hållbara och flexibla. Med större rekryteringsbas kan företagen hitta rätt kompetens vid var tid. Projektägare är Byggutbildning Star och Akershus fylkeskommune.



Så jobbar vi

På svensk sida har en omorganisation skett, jämfört med förgående programperiod, vilket inneburit att delområdessekretariaten har slagits ihop till ett gemensamt sekretariat som är placerat i Östersund. Samarbetet med de regionala kontaktpersonerna har därmed blivit extra viktigt. På norsk sida finns det tre sekretariat som även är förvaltande organisationer. Nord- och Sør Trøndelag har kontor på två platser, i Steinkjer och Trondheim vid respektive fylkeskommune och de samarbetar med Sverige för delområdet Nordens Gröna Bälte. Vid Hedmark fylkeskommune har sekretariatet för Inre Skandinavien sin hemvist i Hamar. I Sarpsborg på Østfold fylkeskommunen finns det norska sekretariatet för Gränslöst samarbete.



Ett axplock av personal på sekretariatsmöte i Sunne.

Två nya elektroniska system för ansökning och handläggning har tagits fram av ländernas centralt ansvariga myndigheter; "Min ansökan" i Sverige och "Regionalforvaltning.no" i Norge. Inkörningsperioden har inneburit en hel del tekniska utmaningar för sökande och för administrationen. För att på ett enklare sätt kunna se projekten som en helhet har de svenska respektive norska handläggarna läsmöjligheter i varandras handläggningssystem. Utveckling av systemen kommer att fortsätta under 2016.

Kommittéer prioriterar projekt

Programmet har tre styrkommittéer, en för varje delområde, som prioriterar projekt inom respektive delområde. Övervakningskommittén ska tillsammans med förvaltande myndighet och norsk förvaltande organisation säkerställa kvaliteten och effektiviteten i genomförandet och redovisningen av programmet. Övervakningskommittén har under året bland annat beslutat om programmets kommunikationsstrategi och utvärderingsplan och de beslutar även om delområdesöverskridande projekt.

Att nå ut med information

Inför utlysningarna har programmet hållit 17 informationsmöten och träffat 74 projekt vid individuella projektmöten där både svensk och norsk sida normalt sett är representerade både från administrationen och från potentiella sökande. Många gånger är även en svensk regional kontakt med under mötet. De individuella projektmötena har varit väldigt värdefulla. Arbetssättet har programmet tagit med sig från förra programperioden eftersom det redan sedan tidigare visat sig vara en bra kommunikationsmodell. Resultatet har till stor del lett till väl förberedda ansökningar.

Stödmottagarna har till exempel ställt många frågor kring hanteringen av programmets nya valuta – euro. En annan utmaning för projekten (och administrationen) är förhållandet mellan EU-stöd och IR-midler. Den ska normalt vara 65/35 på grund av att programmet har en större budget ifrån EU än ifrån Norge.

Eftersom programmet är mer fokuserat än det föregående så har även några möten inneburit att sökande fått information om att projektets innehåll inte träffar något insatsområde. Det har också visat sig att en ansökan som kommer in utan att man har haft tidigare kontakt med sekretariatet löper en betydligt högre risk att få ett tekniskt avslag då sökande inte har kännedom om de krav som ställs.

Inom tre månader efter projektbeslut genomför programmet utbildningar för projekten som främst handlar om hur projektet ansöker om stöd men även om kraven på kommunikation och offentliggörandet av stödet. Ett uppskattat inslag är att projekten håller en kort presentation om sitt projekt vilket gör att deltagarna får god kännedom om varandra även mellan insatsområden. Utbildningarna leder fram till en smidigare process när projekten ska ansöka om utbetalning och färre misstag när det gäller användningen av Interreg-logotypen och EU-emblemet.

Programmet har tagit fram en ny webbplats men behållit förra programmets URL-adress så att programmet ska vara lätt att hitta för redan insatta. På webbplatsen finns nyheter, information för sökande, pågående projekt och övriga intressenter. Här hittar man pressmeddelanden och nyhetsbrev som skickats ut under året.
www.interreg-sverige-norge.com

Vi finns på sociala medier

Programmet har även öppnat ett Twitter-konto, där det förutom programspecifik information twittras omvärldsinformation som kan vara av intresse för programmets följare. https://twitter.com/interreg_sn

Och nyligen kan man även hitta programmet på Facebook – sök på Interreg Sverige-Norge.

De fyra gränsöverskridande program som har förvaltningsmyndighet i Sverige har tät kontakt och utbyter erfarenhet om tolkningar och praxis. Det innebär att Sverige-Norge programmet både på förvaltningsnivå, sekretariatsnivå och mellan kontrollanterna har kontakt med Interreg-programmen Botnia-Atlantica, Nord och Öresund-Kattegat-Skagerrak i det dagliga arbetet.

Från nationellt håll samordnas även möten där alla programmen samt de regionala strukturfondsprogrammen i Sverige träffas på förvaltningsnivå. Alla fyra program, med förvaltning i Sverige, har valt att använda den nya gemensamma logotypen som tagits fram på europeisk nivå av stödprogrammet Interact.



Interreg Sverige-Norge deltog på Interregs årsmöte och firade att det europeiska Interreg-samarbetet fyllde 25 år.



Projektlista 2014–2015

Projekten nedan är sorterade efter specifikt mål och sedan i bokstavsordning. Du kan läsa mer om dem i Projektbanken på <http://www.interreg-sverige-norge.com/beviljade-projekt/>

Öka organisationernas och företagens FoU och innovationsförmåga

Projekt	Delområde
Bioraff - Mer av trä	NGB
EcoINSIDE	INS
Energismarta idrottsanläggningar	NGB
Framtiden är Blå i Svinesundsregionen – en salt och söt innovationsmiljö	GS
Förstudie Et Smart og Bærekraftige Øysamfunn (ESBØ) – Orust og Hvaler	GS
Förstudie Scandinavian Packaging Innovation Network (SPIN)	INS + GS
Förstudie Virtuella applikationer "Mixed Zone"	NGB
Förstudie Världsledande utbildning för längdskidåkare i Nordens Gröna Bälte	NGB
Gränsöverskridande samarbete för säkerhet 2	NGB
Grön tillväxt – skog	GS
Grönt entreprenörskap och innovativa miljöer i Midt-Norden: Kunskaps- och modellutveckling	NGB
IMTRIS	INS
Innovationsinriktad forskning och utbildning inom sensorteknologi	NGB
Music Innovation Network Inner Scandinavia 2015–2018	INS
Preparing for Future Crisis Management	INS
Regional utveckling och samhällsentreprenörskap i Norge-Sverige – RESENS	NGB
Scandinavian Heartland – Business Improvement	INS + GS
Support quality Of Life – SOL	INS

Ökad konkurrenskraft hos företag

Projekt	Delområde
Förstudie Business International	NGB
Förstudie Gränsmervärde i en gränsregion – GRIEG	GS
GIRAF – Gränsöverskridande innovativ affärsutvecklingsmiljö för SMF:er inom Sensor- och Kommunikationsteknologi	NGB
IDA – Internationalisering, Destinationsutveckling & Attraktionskraft	INS + GS
Mid Nordic Film Export – metodikk for distribusjon og salg av film i det globale digitale markedet	NGB
Projekt Gränslös Naturturism 2015–2018	GS + INS
Reisemålsutvikling Meråker Storlien	NGB
Scandinavian Mountains – Attraktiv och hållbar internationell besöksnäring i SITE	INS
Smart Green Region Mid-Scandinavia	NGB
Trä och traditionsantverk – gränslös byggnadsvård	NGB

Öka etableringsfrekvensen i programområdet

Projekt	Delområde
Förstudie Metodutveckling The Hub of Entrepreneurship	INS
Gränslöst entreprenörskap – entreprenörskap mellan skola och näringsliv över landsgränser	INS
Ungt entreprenörskap i NGB	NGB

Ökad tillgänglighet till gränsregionens natur- och kulturarv med bibehållen bevarandestatus

Projekt	Delområde
Fjällkunskap – en del av vårt natur och kulturarv	NGB
Förstudie Besöksstrategi Fulufjället	INS

Öka den gränsöverskridande rörligheten med koldioxidsnåla transportsystem

Projekt	Delområde
Green Drive Region	INS
Hela Gröna Vägen – Fossiloberoende Gränsregion 2030	GS

Ökad gränsöverskridande rörlighet på arbetsmarknaden

Projekt	Delområde
Gränslöst VADH – Bygger broar och river hinder	INS + GS
Grön utbildning i entreprenörskap och innovation – GREI	NGB
Skandinavien Science Cluster – Gränslös KOMPetanse og KOMmunikasjon (KOKO)	GS



Länstyrelsen Jämtlands län

Postadress: 831 86 Östersund
Besöksadress: Residensgränd 7
Telefon: 010-225 30 00
jamtland@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/jamtland